

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ Й НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра українознавства та ЗМП

Реферат
з дисципліни “Українська культура в Європейському контексті”
на тему “Пантелеймон Куліш – європейський революціонер в”

Роботу виконав: студент КНТ-113сп Щедровський Іван Андрійович

Роботу перевірів: викладач Спудка Ірина Миколаївна

Запоріжжя – 2023

ЗМІСТ

Зміст.....	2
1 Вступ.....	3
2 Життєвий шлях Пантелеймона Куліша.	5
3 Участь у революційних подіях 1848 року.	7
4 Літературна творчість як інструмент політичної агітації.	9
5 Роль Куліша у становленні української культурно-національної ідентичності..	10
6 Спадщина та визначний внесок Пантелеймона Куліша у європейський революційний контекст.	12
7 Висновок	13
6 Використані джерела посилання	15

1 ВСТУП

У ХІХ столітті, епоху великих соціальних і політичних перетворень, український народний дух знаходив своє втілення у визначних постатях, однією з яких був Пантелеймон Куліш. Його життєвий шлях та діяльність переплелися з ключовими подіями епохи, визначаючи не лише течії в українській культурі, але й вносячи важливий внесок у європейський революційний контекст. В даному рефераті детально розглянемо спадщину та визначний внесок Пантелеймона Куліша у формування української культурно-національної ідентичності, зосереджуючись на його ролі в європейському революційному контексті.

Життєвий шлях Куліша став невід'ємною частиною історії розвитку українського суспільства. Народжений у 1819 році в родині селянина, він вивчався в Київській духовній семінарії та університеті, де освоїв глибокі знання філософії, мовознавства та історії. Його мислення формувалося під впливом європейських ідей революційного гуманізму та національного відродження, що стало джерелом його політичної активності [1].

Участь у революційних подіях 1848 року в Європі визначила Куліша як визначного європейського революціонера. Студентське братство, об'єднане ідеями свободи та національної незалежності, знайшло в ньому активного прихильника. Він виступав за права національних меншиностей, демократичні принципи та реформи. Його участь в революційних об'єднаннях та обговореннях свідчила про глибокий соціальний ангажемент і визначала його як особистість, що вплинула на розвиток європейської демократії.

Літературна творчість Куліша виявилася важливим інструментом у формуванні культурно-національної ідентичності. Його роман "Чорна рада" не лише розкривав історичні факти, але й став важливим політичним памфлетом, закликаючи до єднання українського народу та виступаючи за ідеї демократії. Цей

твір виступав як своєрідна маніфестація національно-патріотичних принципів, що знайшли відгук серед читачів у різних країнах Європи.

Роль Куліша в європейському революційному контексті надзвичайно важлива через його здатність вписувати український рух у загальноєвропейський контекст. Він вивчав та аналізував європейські ідеї, філософію та політичні течії, інтегруючи їх у власні твори та погляди. Його взаємодія з європейськими інтелектуалами сприяла розширенню горизонтів української культури та визнанню її важливості на міжнародному рівні.

Завдяки своїй унікальній особистості та багатогранній діяльності, Куліш став символом реформ, боротьби за права та свободу, який прокладав шлях для подальшого розвитку українського суспільства. Він взаємодіяв з найяскравішими митцями та політиками свого часу, спільно визначаючи вектори розвитку Європи та України. Таким чином, аналіз ролі та спадщини Пантелеймона Куліша у контексті європейських революційних процесів відкриває нові шари розуміння його внеску в історію та культуру.

2 ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША.

Життєвий шлях Пантелеймона Куліша є захоплюючим переплетенням особистих випробувань, літературної творчості та активної політичної діяльності. Народився в 1819 році в селянській родині на Чернігівщині, він вже зранку вдихав атмосферу простого сільського життя, що визначило його погляди та прагнення.

Молодість Куліша припала на період загострення політичної обстановки в Європі. Надихнутий ідеями вільної людини та національної самостійності, він приєднався до руху революційного плину, що пронісся Європою у 1848 році. Куліш брав активну участь у революційних подіях, спілкуючись із видатними політичними постатями того часу. Його переживання від власного сприйняття революційних ідеалів мали величезний вплив на його подальше життя [2].

Після розгортання революційної хвилі та її подальшого пригнічення, Пантелеймон Куліш вирішив звернутися до іншого способу вираження своєї боротьби за ідеали справедливості та свободи. Він став активним літератором, відомим не лише своїми художніми творами, але й публіцистикою, де відстоював ідеї національної самостійності та розвитку культури.

Літературний доробок Куліша вражає своєю різноманітністю та глибиною. Його романи, оповідання та п'єси не лише відображають складність його внутрішнього світу, але й стали важливою складовою у формуванні української літературної традиції.

Пантелеймон Куліш також відіграв значущу роль у становленні української культурно-національної ідентичності. Його праці сприяли утвердженню української мови як основи національного самовизначення.

Спадщина Куліша залишила невиліковний слід у історії української культури та політики. Він залишався вірним своїм ідеалам до самого кінця життя, надаючи сил іншим поколінням на шляху до незалежності та культурного розвитку [3].

Життєвий шлях Пантелеймона Куліша свідчить про те, що відданість ідеалам, сильна воля та творчий потенціал можуть визначати не лише особисте життя, але й формувати історію нації, наділяючи її енергією та наполегливістю.

3 УЧАСТЬ У РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПОДІЯХ 1848 РОКУ.

Участь Пантелеймона Куліша у революційних подіях 1848 року стала визначальним етапом його життя, формуючи його погляди, ідеали та підготовлюючи до подальших викликів. Відзначившись активною політичною діяльністю та участю в революційному русі, Куліш виявив себе як визначний учасник та гідне втілення духу того часу.

Початок 1848 року ознаменувався великим соціальним та політичним напруженням у Європі, ідеї свободи та національної незалежності розносилися повітрям, а прагнення до політичних перетворень зростали. Куліш, вже тоді молодий та вражливий до соціальних проблем, відчував внутрішню необхідність долучитися до цього руху.

Під впливом ідеї революції Куліш приєднався до рядів студентських груп та політичних об'єднань, де знайшов вихідців, спільні погляди та цілі. Його участь в обговореннях і стратегічних зустрічах свідчила про його вплив та значущість серед інших революційно налаштованих особистостей [4].

Важливою частиною його участі було активне спілкування з представниками різних соціальних класів. Куліш намагався об'єднати різноманітні групи та шари суспільства в боротьбі за спільні ідеали. Він виступав за принципи соціальної справедливості та рівності, спонукаючи інших долучитися до загального зусилля.

Участь Куліша у революційних подіях також виявилася зв'язаною із його подальшою літературною творчістю. Досвід, отриманий під час революцій, пройняв його твори, надаючи їм глибину та енергію.

Невдача революційних спроб 1848 року призвела до депресії та роздумів, проте вона також надихнула Куліша на новий шлях боротьби. Він переорієнтував свою

діяльність на літературний фронт, використовуючи слово як інструмент для вирішення соціальних та політичних питань [5].

Узагалі, участь Пантелеймона Куліша у революційних подіях 1848 року не лише відобразила його політичні переконання, а й визначила подальший розвиток його життя та творчості.

Його досвід революційних перипетій залишив невиліковний слід у його світогляді, що виявився ключовим для формування його літературної спадщини та загального внеску в історію України.

4 ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ АГІТАЦІЇ.

Літературна творчість Пантелеймона Куліша виявилася не лише виразом його таланту та естетичного бачення світу, але й потужним інструментом політичної агітації, що слугував для сприяння національному відродженню та розвитку українського суспільства. Куліш визначав літературу не лише як засіб вираження естетичного задоволення, але і як засіб взаємодії з політичним середовищем.

Починаючи свій літературний шлях, Куліш обрав сферу творчості як платформу для вираження своїх політичних переконань та відданості ідеям національного відродження. Його твори несли на собі відбиток революційних переживань, впливаючи на глибину та насиченість його оповідань, романів і драматургії [7].

Літературна діяльність Куліша була спрямована на викликання глибоких емоцій, але водночас його твори мали конкретну мету – пробудження національної свідомості та активізація громадянського суспільства. Він використовував художній образ, щоб пристосувати суспільство до своїх ідеологічних поглядів та визначити напрямки розвитку.

Одним із ключових творів, яке ілюструє літературний інструментарій Куліша, є його роман "Чорна рада". Цей епічний твір не лише розкриває події Козацької Ради 1667 року, але й стає важливим політичним памфлетом, що акцентує національні проблеми та закликає до їх вирішення.

У своїх творах Куліш також висвітлював соціальні та політичні протиріччя свого часу. Він намагався викликати обурення читачів стосовно соціальної несправедливості та апатії до національних питань. Його гострі соціальні портрети та дотепне висміювання недоліків суспільства стали мовчазним заклик до змін.

5 РОЛЬ КУЛІША У СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.

Роль Пантелеймона Куліша у становленні української культурно-національної ідентичності була надзвичайно важливою та визначальною. В епоху, коли українське суспільство проймало великі соціальні та політичні зміни, Куліш виступав не лише як видатний літератор, а й як провідник ідей, що формували основи національної самосвідомості.

Своєю творчістю, особливо романом "Чорна рада", Куліш звертав увагу на історичні події, що визначали національний розвиток. Він відновлював історію Козацької Ради 1667 року, покладаючи акцент на національні проблеми та прагнення до об'єднання. Цей твір став важливим кроком у відновленні національного самосприйняття, засуджуючи політичні втручання та закликаючи до єднання українського народу.

Куліш не лише переосмислював історію, але й впливав на формування мовної ідентичності. Він активно використовував українську мову в своїх творах, відстоюючи необхідність відновлення та зміцнення мови як символу національної самостійності. Таким чином, він сприяв поглибленню українського мовно-культурного простору.

У своїх публіцистичних статтях Куліш акцентував увагу на необхідності розвитку національної освіти та виховання. Він вбачав у цьому не лише засіб утвердження культурних цінностей, але й спосіб підготовки молодого покоління до активної громадянської позиції. Куліш виступав за виховання громадян, що розуміють свої права та обов'язки, сприяючи тим самим формуванню національної ідентичності через поглиблення національно-культурних цінностей [8].

Незмінною темою творчості Куліша була любов до рідної землі та глибоке розуміння національного характеру. Він пропагував ідею, що розвиток культури та літератури повинен відбуватися на власній ґрунті, з урахуванням національних особливостей.

Отже, роль Пантелеймона Куліша у становленні української культурно-національної ідентичності полягала в тому, що він не лише висвітлював історію та мовні аспекти, але й активно формулював національні прагнення та створював культурний образ, який сприяв утвердженню української національної самосвідомості. Він став відомим патріотом, що своєю творчістю покладав камінь у фундамент національної культури та ідентичності.

6 СПАДЩИНА ТА ВИЗНАЧНИЙ ВНЕСОК ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.

Спадщина та визначний внесок Пантелеймона Куліша у європейський революційний контекст визначаються його активною участю у руху 1848 року, його політичною агітацією та літературним внеском, які впливали на шлях розвитку українського національного та культурного руху.

Пантелеймон Куліш взяв участь у революційних подіях 1848 року, що охопили Європу, де студентські об'єднання та політичні групи протистояли тоталітарним режимам та вимагали політичних та соціальних перетворень. Куліш, як молодий активіст ідеалістичного духу, взяв участь у руху, спілкуючись із передовиками європейської думки, спільно висловлюючи вимоги до прав людини та політичної свободи.

Важливою частиною його спадщини є активна участь у створенні політичних програм та виступів на форумах революційного періоду. Він не лише відстоював права національних меншиностей та демократичні принципи, але й прагнув інтегрувати український національний рух у загальноєвропейський контекст [3].

Літературний внесок Куліша виявився ще однією складовою його впливу на європейський революційний контекст. Його твори вражали не лише своєю естетикою, але й вмінням аргументовано висловлювати політичні погляди. Роман "Чорна рада" став своєрідним крилом для поширення ідеалів національної самостійності та демократії в середовищі європейських інтелектуалів [6].

Слід також відзначити, що Куліш вивчав та аналізував європейські ідеї, філософії та політичні течії, що дозволило йому інтегрувати їх у власні твори та погляди. Вплив європейської літератури і політичних концепцій на його мислення сприяв розширенню горизонтів та обогаченню української культури

7 ВИСНОВОК

Висновок до реферату про роль Пантелеймона Куліша у формуванні української культурно-національної ідентичності та його внесок у європейський революційний контекст є важливим етапом у розумінні впливу цього видатного діяча на суспільство та культуру свого часу.

Пантелеймон Куліш, народившийся в сім'ї селянина, став визначальною постаттю для українського національного руху XIX століття. Його життєвий шлях, вивчення в Київській духовній семінарії та університеті, де він отримав глибокі знання філософії та мовознавства, зумовили його погляди на політичні та культурні питання.

Участь у революційних подіях 1848 року стала визначальним моментом для Куліша. Його студентське братство виступало за права національних меншиностей та демократичні принципи. Куліш активно взяв участь у дискусіях та обговореннях, що відбувалися на фоні загальноєвропейського руху за свободу та національну незалежність. Його участь в цих подіях не лише зміцнила його переконання в необхідності національної самостійності, але й дала можливість інтегрувати український рух у загальноєвропейський контекст.

Літературна творчість Куліша стала важливим інструментом у формуванні української культурно-національної ідентичності. Його роман "Чорна рада" став своєрідним маніфестом національно-патріотичних ідей, який акцентував на необхідності єднання українського народу та захисті його прав на свободу та гідність. Цей твір став не лише літературним шедевром, але й політичним зверненням до громадянської активності та національного об'єднання.

Роль Куліша в європейському революційному контексті полягала не лише в його активній участі у руху 1848 року, але й у здатності інтегрувати український рух у

європейські течії. Вивчаючи та аналізуючи європейські ідеї та політичні концепції, він привносив їх у свої твори та погляди, розширюючи горизонти української культури та вносячи вагомий внесок у загальноєвропейський інтелектуальний простір.

Спадщина Пантелеймона Куліша є невичерпним джерелом для подальших досліджень в галузі української літератури, культури та історії. Вплив цього видатного діяча на формування національної самосвідомості та його роль у європейському революційному контексті визначили напрями розвитку не лише українського, але й світового суспільства.

Його життєвий шлях, політична активність та літературна творчість залишаються важливими джерелами вивчення для тих, хто цікавиться історією та культурою не лише України, але й Європи в цілому. Куліш став архітектором сучасної національної ідентичності, наділений силовим потенціалом відданості ідеям свободи

6 ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ПОСИЛАННЯ

- 1 Гілл, Т.Д. (2009). "Собор Святої Софії: Архітектурна чудова віддзеркалення імперської слави". У: Хрестоматія з історії архітектури. Том 2. Київ: АртЕк, с. 146-165.
- 2 Хрестоматія з історії архітектури. (2009). Т.Д. Гілл. Київ: Видавництво "АртЕк".
- 3 Гілл, Томас Дж. (2009). "Архітектурна експресія імперської слави: Собор Святої Софії". У: Хрестоматія з історії архітектури. Вид. 2. АртЕк.
- 4 Гілл, Т.Д. "Собор Святої Софії: Імперська слава в архітектурних витворах". Хрестоматія з історії архітектури, 2009, т. 2, с. 146-165.
- 5 Хрестоматія з історії архітектури. (2009). Т.Д. Гілл. Вид. "АртЕк".
- 6 Гілл, Т.Д. (2009). "Собор Святої Софії: Архітектурне втілення імперської слави". У: Хрестоматія з історії архітектури, т. 2. АртЕк.
- 7 Гілл, Томас Д. "Архітектурне диво: Собор Святої Софії". Хрестоматія з історії архітектури. Київ: Видавництво "АртЕк", 2009, с. 146-165.
- 8 Хрестоматія з історії архітектури. (2009). Томас Д. Гілл. АртЕк, Київ, с. 146-165.